

Oponentský posudek na bakalářskou práci
Natálie Hanušové: „Indiánská otázka“ v *Divošské utopii* Darcyho Ribeira
FF UK, 2019, 58 s.

Natálie Hanušová předkládá přepracovanou verzi bakalářské práce o indiánské otázce v *Divošské utopii* Darcyho Ribeira. Je vidět, že autorka tentokrát pojala svou práci odpovědněji a založila ji na studiu sekundární literatury, což výsledku očividně prospělo.

Jako celek je práce dobře rozvržena: vlastní analýze *Divošské utopie* předchází oddíl věnovaný tématu Indiána v brazilské literatuře a pozoruhodné osobnosti Darcyho Ribeira. V části věnované tématu Indiána autorka práce vzala v potaz některé výtky na adresu přechozí verze, některé nedostatky se ale opakují – je-li smyslem práce ukázat předchůdce Indiána jako možného antihrdiny, měla by být zmíněna minimálně *Jupira* Bernarda Guimarãese. V práci se nadále vyskytují značné nepřesnosti: Cabralova flotila nedoplula k pobřeží Brazílie 26. 4. 1500, toho dne již byla sloužena zmiňovaná mše a 1. 5. loď s Caminhovým dopisem králi Manuelovi odplouvá (v té době existoval jiný kalendář; s. 2). List sám nemohl být považován až do 19. století za historické dílo, protože byl poprvé vydán až roku 1817 (s. 4). Rio de Janeiro se nestalo brazilskou metropolí v roce 1565, ale až 1763 (s. 6). Alencar nebyl historik a nestudoval práva v São Paulu (s. 8). „Lidožravý manifest“ vyšel poprvé časopisecky a byl provázen jedinou ilustrací Tarsily do Amaralové (s. 13). Zcela zavádějící jsou informace o studiích Darcyho Ribeira: Claude Lévi-Strauss na USP nestudoval, nýbrž vyučoval. Jeho vrstevníky, tím méně spolužáky, nemohli být ani Curt Nimuendajú, narozený r. 1883, ani Gilberto Freyre, narozený r. 1900 (s. 22). Nadále si myslím, že Serviço de Proteção ao Índio by bylo lépe překládat jako Úřad na ochranu Indiánů spíše než jako Inspektorát pro ochranu domorodých obyvatel Brazílie, jak zní nová autorčina verze názvu této významné brazilské instituce (s. 23). Atd. atd.

Oceňuji, že Natálie Hanušová tentokrát rozebírané dílo prostudovala a podařilo se jí najít a popsat některá literární, historická i etnografická díla, s nimiž vede plodný rozhovor. Ukazuje se zde, že přestože *Divošská utopie* je především hravá „bajka“, je tato hravost – podobně jako je tomu v *Macunaímovi* – podložena obrovským vědomostním zázemím Darcyho Ribeira. Určitou slabinou práce je ovšem i zde uvádění citací, které bohužel nejsou předmětem další analýzy.

Z této závěrečné části je zřejmé, kolik času a energie do práce vložila její vedoucí: závěrečné oddíly podle všeho neprošly redakcí a vykazují stejné nedostatky, jakými se vyznačovala první verze bakalářské práce. Zejména úroveň češtiny je zde katastrofální. V celém textu je zřejmé, že autorka používá některá slova bez znalosti jejich přesného významu (na s. 6 se básníci „odprošťují“ od barokních obrazů, na s. 10 se mluví o „idylických pastoračních momentech“, na s. 18 se Vargas rozhoduje přidat ke Spojeným státům na základě „dlouhého bádání“, na s. 23 spolu „na jednom území žije poklidný střet tří ras“, na s. 28 Indiáni zakrývají svou nahotu „barevnými potisky“, na s. 37 Pitum „polemizuje nad tím“, kde asi může být jeho rota, atd.). V závěrečné třetině práce už ale autorka není s to formulovat srozumitelné věty, které budou brát ohled na syntaktická pravidla češtiny (za všechny např. „Jejich představa o katechizaci a dovedení indiánů až k andělské spáse stojí v opozici s indiány, kteří sice jeptišky mezi sebe přijímají, ale jejich svět však žádné toto vštěpované křesťanství nepobírá,“ s. 49 nebo „Jasným úkazem tomu je jeptiška Tivi, která jako by ve chvíli zapomněla na své křesťanské poslání a podlehla naprosto přirozeným lidským pudům, které v ní díky náboženskému poslání byly potlačovány,“ s. 49;).

Práce je doplněna hanebným anglickým a portugalským resumé.

Přes veškeré uvedené výhrady hodnotím bakalářkou práci Natálie Hanušové jako dobrou.

V Praze dne 22. 1. 2020

Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.